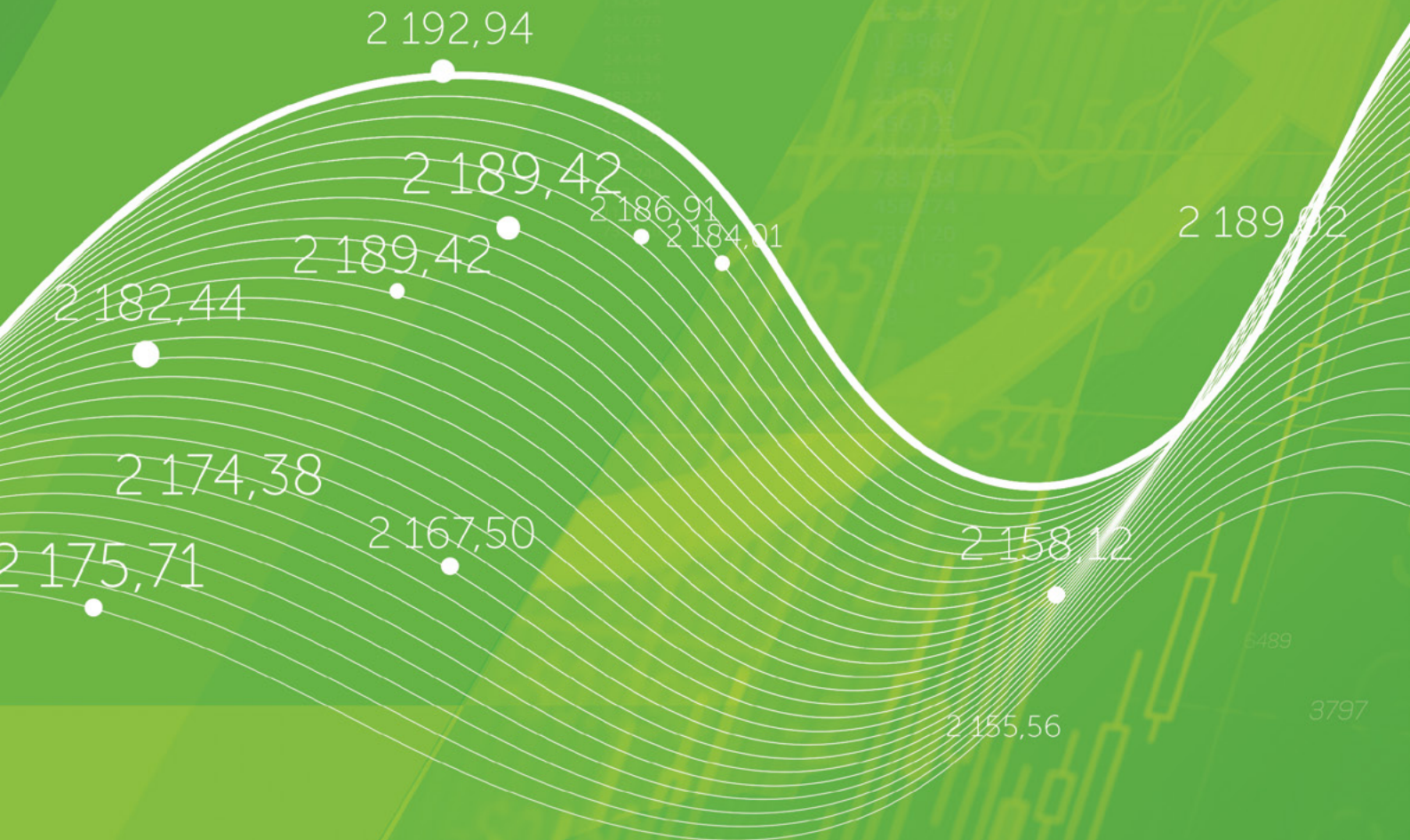

НАТИЖЕЛЕРГЕ ШОЛУ

KASE нарықтары

Операциялық және қаржылық нәтижелер

2 285,64

2 278,34

2 283,65

2 282,51

НӘТИЖЕЛЕРГЕ ШОЛУ

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БИРЖАЛЫҚ БИЗНЕСТІҢ ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ

2019 жыл барлық әлемдік биржалар үшін оң нәтижелермен аяқталды. Қор индекстері рекордтық деңгейге көтерілді, және олардың өсуі 2019 жылы нарықтық белсенділіктің өсуіне негіз болды. Нарық өсуінің негізгі драйверлері технологиялық сектордағы, денсаулық сақтау және сұранысқа ие тұтыну тауарлары саласындағы компаниялар болды.

2019 жылы әлемдік экономикадағы басты оқиға Америка Құрама Штаттары мен Қытай арасындағы сауда соғысы болды. Екі ірі экономиканың арасындағы ұзаққа созылған сауда соғысы аясында Америка Құрама Штаттары мен Қытайдың тауар айналымы 2019 жылы 541,2 миллиард долларды құрады, бұл 2018 жылмен салыстырғанда 14,6 пайызға төмен. Әлемдік экономикалық өсудің баяулауы мен сауда соғыстары Еуропа елдеріне көп әсер етті. Еуроаймақтың жалпы ішкі өнімінің өсімі 1,2 %-ға дейін баяулады, ал аймақтың өнеркәсіптегі іскерлік белсенділік соңғы жеті жылда рекордтық деңгейге дейін әлсіреді.

2019 жылы тауар нарығының негізгі факторы мұнай өндіруді қысқарту туралы ОПЕК+ елдерінің келісімі болды, бұл энергия нарығындағы сұраныс пен ұсынысты теңестіруге және бағалардың күрт өсуіне жол бермеуге мүмкіндік берді.

Төменде WFE мәліметтеріне негізделген әлемдік қор нарығының негізгі көрсеткіштері келтірілген:

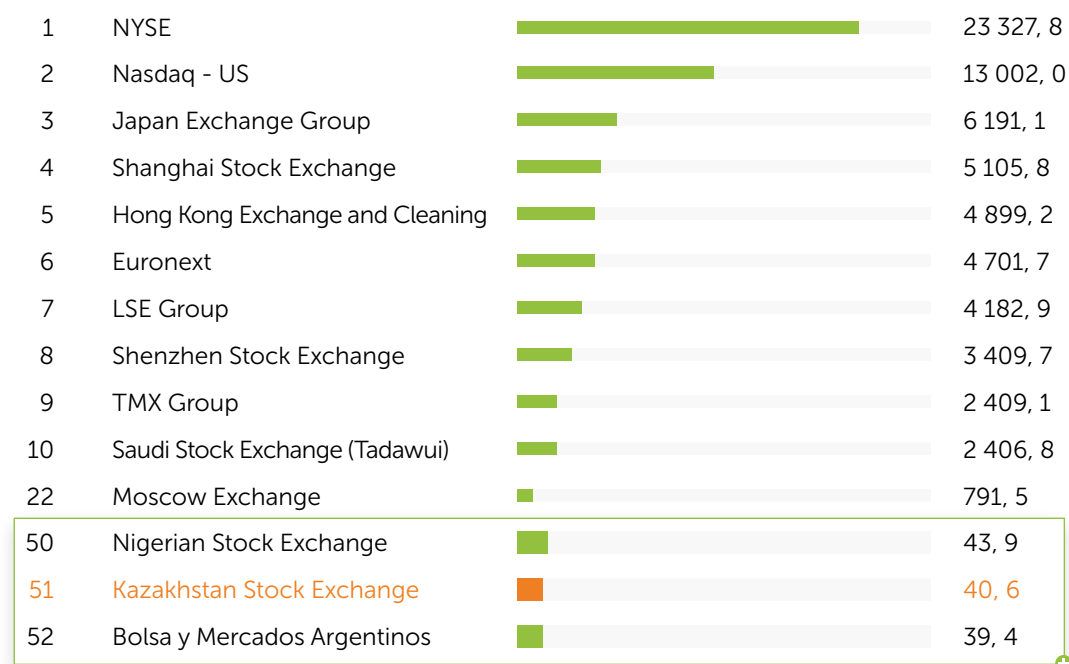
- қор нарығының ғаламдық капиталға айналуы 2018 жылмен салыстырғанда 22,9 %-ға өсіп, 94 трлн АҚШ долларын

құрады. WFE барлық аймақтарында өсім байқалды. ЕТША аймақтарында (Еуропа, Таяу Шығыс және Африка), Америкада (Солтүстік және Оңтүстік Америка) және Азия-Тынық мұхиты аймағында капиталға айналу тиісінше 31,48 %, 21,10 % және 16,69 % өсті;

- Әлемдік биржалық сауданың көлемі 2019 жылы 2018 жылмен салыстырғанда 16 %-ға төмендеп, 21 трлн АҚШ долларын құрады. Көлемнің өсуі тек Азия-Тынық мұхиты аймағында байқалды және 7,2 трлн болды, бұл бір жыл бұрын 6,1 трлн долларға қарағанда. Шэньчжэнь мен Шанхай биржалары осы аймақтағы өсудің басты себебі болды. Америка аймағында 16 триллионнан 10,9 триллион долларға дейін құлдырау байқалды.

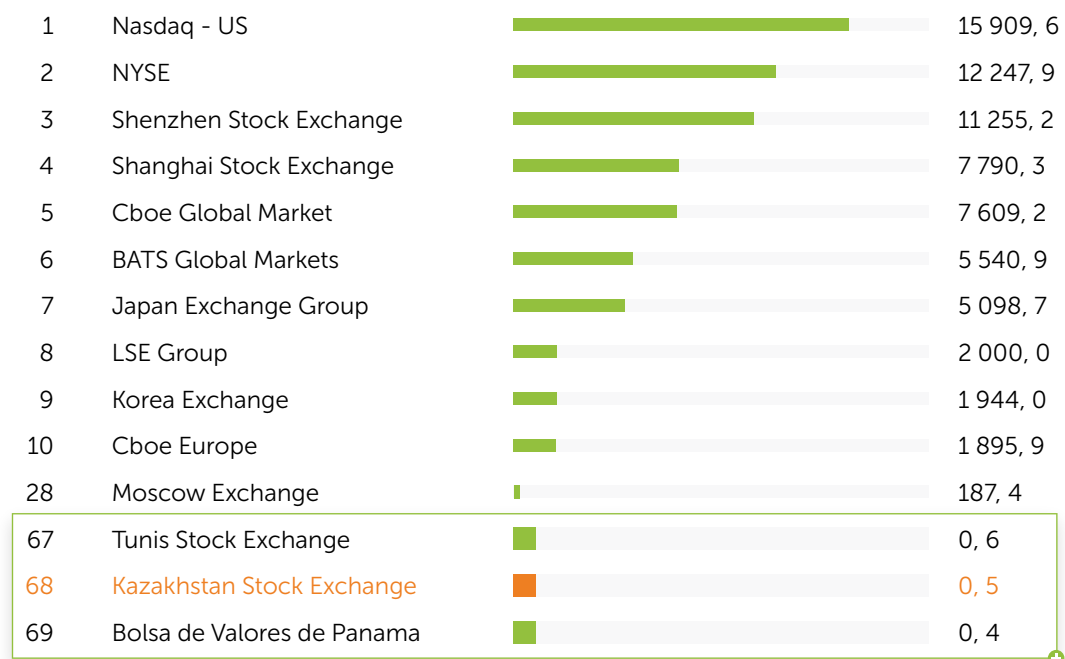
2019 жылдың соңында KASE WFE-нің 70 мүшесінің ішінде ол өткен жылмен салыстырғанда 9,8 % өсіп, қор нарығын капиталға айналдыру бойынша 51-ші орынды иеленді. 2019 жылы капиталдандырудың өсуі бойынша абсолютті көшбасшы Сауд Арабиясы биржасы болды, ол шамамен 385 % өсті. Биржада облигациялармен жасалған сауда-саттық көлемі 13 млрд. АҚШ долларына жетті, бұл 2018 жылмен салыстырғанда 25,1 %-ға артық және KASE WFE-ге мүше-биржаларының арасында 21 орынды иеленді.

1 сурет. Дүниежүзі қор биржаларының капитализациясы, млрд АҚШ доллары

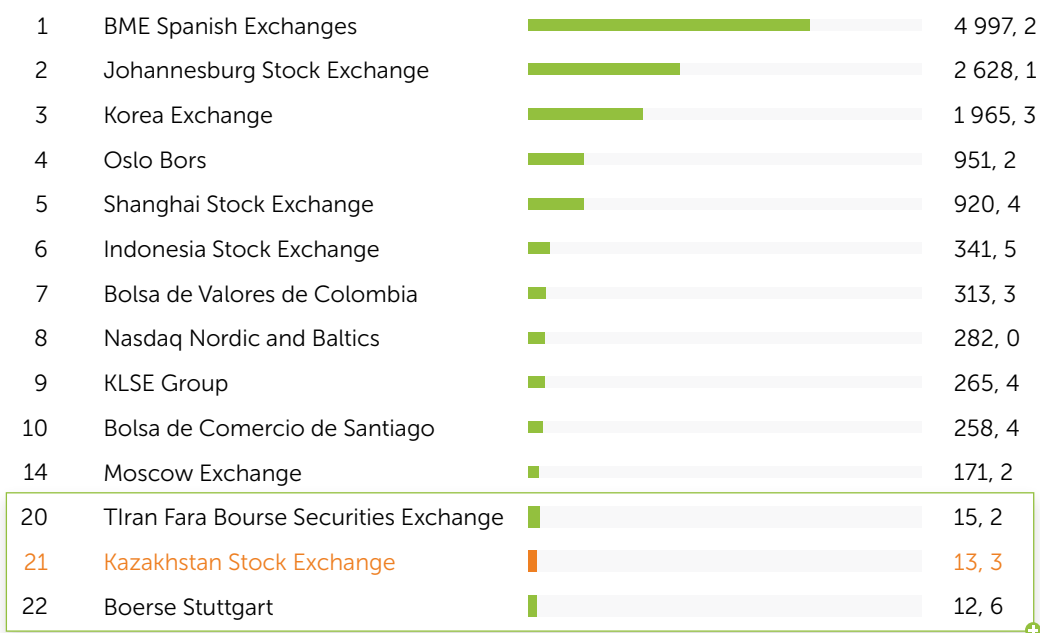
Дереккөз: World Federation of Exchanges (WFE)

2 сурет. Дүниежүзі қор биржаларындағы акциялар сауда-саттықтарының көлемі, млрд АҚШ доллары

Дереккөз: World Federation of Exchanges (WFE)

3 сурет. Дүниежүзі қор биржаларындағы облигациялар сауда-саттықтарының көлемі, млрд АҚШ доллары

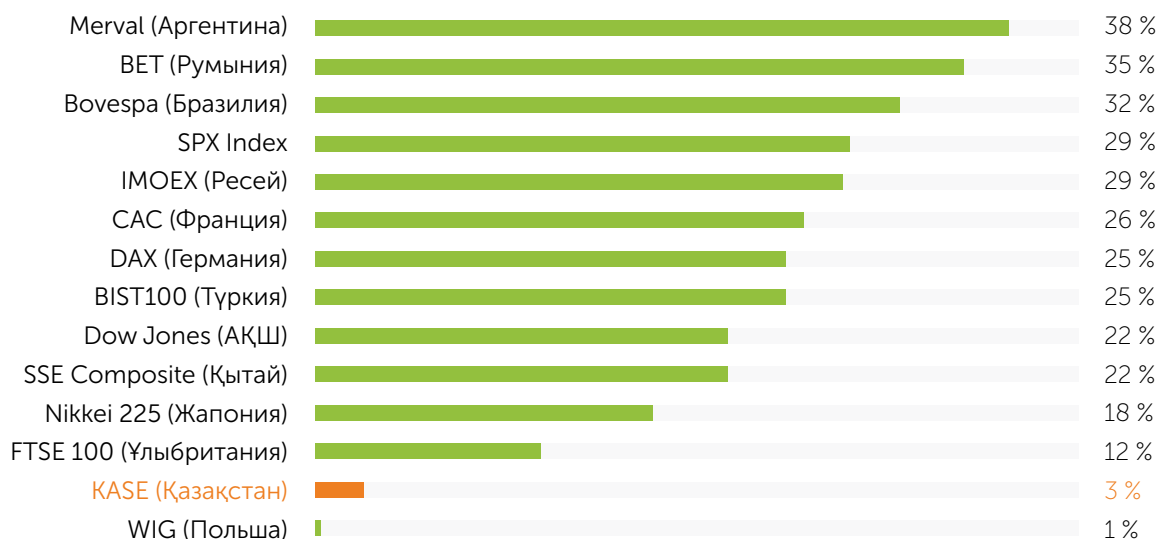

Дереккөз: World Federation of Exchanges (WFE)

KASE индексі 2019 жылы 3 %-ға өсті. 2019 жылы ең үлкен өсуді көрсеткен индекстердің алғашқы үш көшбасшысының қатарына дамушы елдердегі қор нарықтарының индексі кірді. Аргентина, Бразилия және Ресей индекстері өздерінің тарихи максимумдарын жаңартты. Индекстің өсуінің негізгі драйвері эмитенттердің несиелік сапасының жақсаруы, валюта бағамдарының салыстырмалы

тұрақтылығы, аталған елдердің оң макростатистикасы, сондай-ақ орталық банктердің жеңіл "ынталандырушы" саясатқа өтуінің арқасында биржалық алаңдардың активтеріне деген жергілікті және шетелдік инвесторлардың тәуекелге тәбеттің жоғарылауы болды. Төменде негізгі қор индекстері мен 2019 жылға арналған KASE индексінің өзгеру графигі келтірілген.

4 сурет. Негізгі дүниежүзілік қор индекстерінің және KASE Индексінің 2019 жыл қорытындысы бойынша өсу көрсеткіштері, %

Дереккөз: Bloomberg

KASE НАРЫҚТАРЫ

2 275,36

2 263,31

2 251,52

2 259,23

ЛИСТИНГ

KASE РЕСМИ ТІЗІМІ

Биржаның ресми тізімінде 2020 жылдың 01 қаңтарындағы жағдай бойынша 20 эмитенттің 651 бағалы қағаздары, оның ішінде "Негізгі" сауда-саттық алаңында 104 эмитенттің 307 бағалы қағаздары, "Альтернативті" сауда-саттық алаңында 66 эмитенттің 87 бағалы қағаздары және "Аралас" сауда-саттық алаңында 38 эмитенттің 257 бағалы қағаздары болды.

2019 жылы екі қазақстандық брокерлік ұйымның бастамасымен Биржаның ресми тізіміне американдық компаниялардың 13 бағалы қағаздары, 4 ресейлік компаниялардың бағалы қағаздары, 1 ЖДҚ шығарылымы және 5 мемлекеттік бағалы қағаздардың 5 шығарылымы (Ресей Федерациясы, Түркия Республикасы, Украина және Оман Сұлтанатының үкіметтері шығарған облигациялар кірді).

Бұдан басқа, 2019 жылы алғаш рет Азия Даму Банкінің үш облигациясы және Еуропалық инвестициялық банктің бір облигациясы KASE тізіміне енгізілді. Жалпы алғанда, 2019 жылы KASE листингіне халықаралық қаржы ұйымдарының 19 облигациясы KASE листингінен өтті.

2019 жылдың қазан айында мемлекеттік және үкіметтік бағдарламаларды іске асыру аясында тұрғын үй құрылысын қаржыландыру мақсатында шығарылған, Түркістан облысының жергілікті атқарушы органының облигациялары алғаш рет биржаның ресми тізіміне енгізілді. Жалпы алғанда, 2019 жылы KASE тізіміне жергілікті атқарушы органдардың 22 облигациялар шығарылымы енгізілді.

2019 жылы Листингілік комиссияның 26 отырысы өткізілді, нәтижесінде

30 компания (оның ішінде 12 жаңа компания) листингтің толық рәсімінен өтті, 43 бағалы қағаз шығарылымы Биржаның ресми тізіміне енгізілді, оның ішінде: корпоративтік облигациялар – 36; жай акциялар – 3; инвестициялық қорлардың акциялары – 3 және артықшылықты акциялар – 1.

Жеңілдетілген рәсім бойынша, 2019 жылы 45 эмитент листингтен өтті (Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің бағалы қағаздарын қоспағанда). Сонымен, Биржаның ресми тізіміне 71 бағалы қағаздар шығарылымы енгізілді, олардың ішінде: жергілікті атқарушы органдардың облигациялары – 22; халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары – 19, жай акциялар – 16; шетелдік мемлекеттік облигациялар – 5, айналыс мерзімі бір жылға дейінгі облигациялар – 4; корпоративтік облигациялар – 3, инвестициялық қорлардың акциялары – 1 және депозитарлық қолхаттар – 1.

2019 жылы айналыста болу мерзімінің аяқталуына, шығарылымның мерзімінен бұрын өтелуіне немесе жойылуына байланысты, 37 облигациялар шығарылымы Биржаның ресми тізімінен шығарылды. Бір эмитенттің артықшылықты акцияларының бір шығарылымы оның жай акцияларға айырбасталуына байланысты автоматты түрде шығарылды. Сондай-ақ, алты эмитенттің 7 акцияларының шығарылымы олардың эмитенттерінің бастамасы бойынша Биржаның ресми тізімінен шығарылды (ерікті делистинг) және бір эмитенттің бір шығарылымы жылдық листингілік алымды төлеу бойынша өтелмеген берешегі болуына байланысты шығарылды.

"ЛИСТИНГИЛІК ЕМЕС БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР"

2019 жылы брокерлік ұйымдардың бастамасы бойынша KASE "Листингтік емес бағалы қағаздар" секторында үш эмитенттің үш эмиссиялық акцияларын шығарды, олардың 2 үш айдан кейін осы бағалы қағаздармен биржалық сауда-саттықтарда қатарынан 90 күнтізбелік күн бойы мәміленің болмауына байланысты шығарылды.

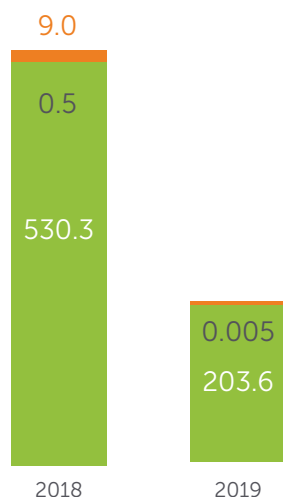
АУДИТОРЛЫҚ ҰЙЫМДАР

2019 жылы Директорлар кеңесінің Эмитенттердің аудиті жөніндегі комитетінің 4 отырысы өткізілді, оның қорытындылары бойынша екі аудиторлық ұйым Биржа мойындайтын аудиторлық ұйымдардың тізімінің екінші деңгейінен бірінші деңгейге өтті.

БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР НАРЫҒЫ

АКЦИЯЛАР

5 сурет. Акциялар нарығындағы акциялар сауда-саттықтарының көлемі, млрд KZT

- RDGZ жай акцияларын кері сатып алу
- Бастапқы нарық
- Қайталама нарық

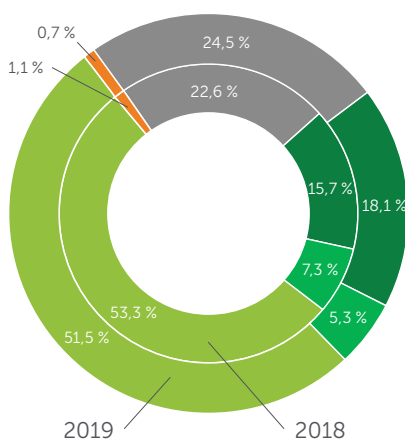
2019 жылы акциялар сауда-саттықтарының көлемі 2018 жылмен салыстырғанда 62,3%-ға 203,6 млрд теңгеге дейін төмендеді.

Сауда-саттықтың орташа күндік көлемі 827,5 млн. теңгені құрады, орташа күндік мәмілелер саны – 420, бір мәміленің орташа көлемі – 2,0 млн.

2019 жылы бастапқы нарықта бір орналастыру болды. Жай акцияларға жазылу аясында Ferro-Alloy Resources Limited бір акцияға 0,7 фунт (348.698 теңгеге баламалы) бағасымен 14 908 акцияны орналастырып, 10 435,6 фунт (5 198 389,8 теңге) қаржы тартты. Бастапқы қор нарығындағы сауда-саттық көлемі 2018 жылмен салыстырғанда 99,0% төмендеді.

Акциялардың қайталама нарығындағы сауда-саттық көлемі 62,3% төмендеп, 203,6 млрд. теңгені құрады. Мұндай елеулі төмендеу 2018 жылы қайталама нарықта бірнеше компаниялардың акционерлерінің ауысуы және "ҚазМұнайГаз" Барлау Өндіру" АҚ акцияларын сатып алу нәтижесінде туындаған тұрақсыз сипаттағы мәмілелердің үлкен көлемінің болуына байланысты болған.

6 сурет. Акциялар нарығындағы негізгі инвесторлардың үлестері

- ЕДБ
- Брокер-дилерлер
- Басқа заңды тұлғалар
- Өзге институционалдық инвесторлар
- Жеке тұлғалар

Қайталама нарықтағы инвесторлардың негізгі санаттары бойынша жеке тұлғалар неғұрлым белсенді болып қалды, олардың шоттарына биржалық сауданың жалпы айналымының 51,5 % құрады. Екінші деңгейдегі банктердің (ЕДБ) қатысуы – 0,7 %, брокерлік-дилерлердің үлесі 24,5 %, басқа институционалды инвесторлардың үлесі 5,3 %, басқа заңды тұлғалардың үлесі 18,1 % болды. Резидент еместердің қатысуы 20,3 % бағаланды.

2019 жылдың аяғында KASE Индексі 2,6 % өсіп, 2363,79 тармақты құрады. Индекстік акциялар сауда-саттықтарының жалпы көлемі 2018 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 36 % төмендеп, 108,4 млрд. теңгені құрады.

2019 жылы "Қазатомөнеркәсіп" Ұлттық атом компаниясы" АҚ акциялары KASE Индексінің өкілетті тізіміне енгізілді. Осылайша, есептік жылдың аяғында KASE Индексіне сегіз атаудағы акциялар кірді. Есептік жылдың қорытындылары бойынша индекстелген акциялар арасындағы өсімнің көшбасшысы "Қазақстан Халық жинақ банкі" АҚ бағалы қағаздары болды. "Казкоммерцбанк" АҚ-ын сатып алғаннан кейін эмитент банктік қызмет көрсету нарығында ең үлкен үлесті иеленеді, тұрақты кірістілігі мен капиталдың жеткіліктілігінің жоғары деңгейіне ие. "Қазақстан Халық жинақ банкі" АҚ 2019 жылдың қаңтар-маусым айыларында ХҚЕС бойынша 164,2 млрд. теңге мөлшерінде шоғырландырылған таза пайда алды, бұл 2018 жылғы қаңтар-маусым айларына қарағанда 1,9 есе көп. Банктің тиімді операциялық көрсеткіштерінен басқа, инвесторлар қауымдастығы дивидендтік саясатты жаңартуға оң жауап берді.

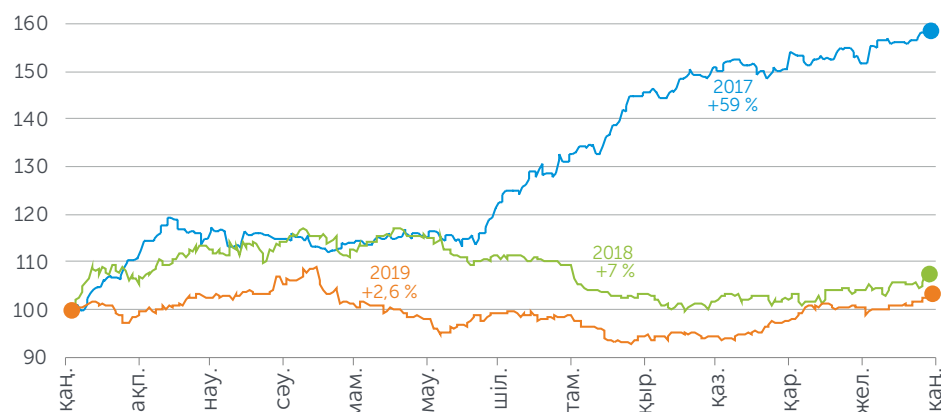
Маусым айының соңында "Қазақстан халық жинақ банкі" АҚ Директорлар кеңесі банктің дивидендтік саясатына өзгертулер мен толықтыруларды мақұлдады, оған сәйкес банктің шоғырландырылған таза кірісінің кем дегенде 50 % және 100 % дейін дивидендтерді төлеуге жұмсалады (бұрын – 15 % бастап 50 % дейін).

Бағаның өсуі жағынан екінші орында - "Кселл" АҚ акциялары, олардың бағасына 25,9 % қосылды. Компания акцияларының өсуіне ықпал ететін негізгі оң факторлардың бірі – нарықтағы стратегиялық позициясының нығаюы есебінен компания кірісінің өсу мүмкіндігі. Компанияның "Қазақтелеком" АҚ құрамына енуі қызметтердің сапасына ерекше назар аударып отырып, тұрақты орта қалыптастырды.

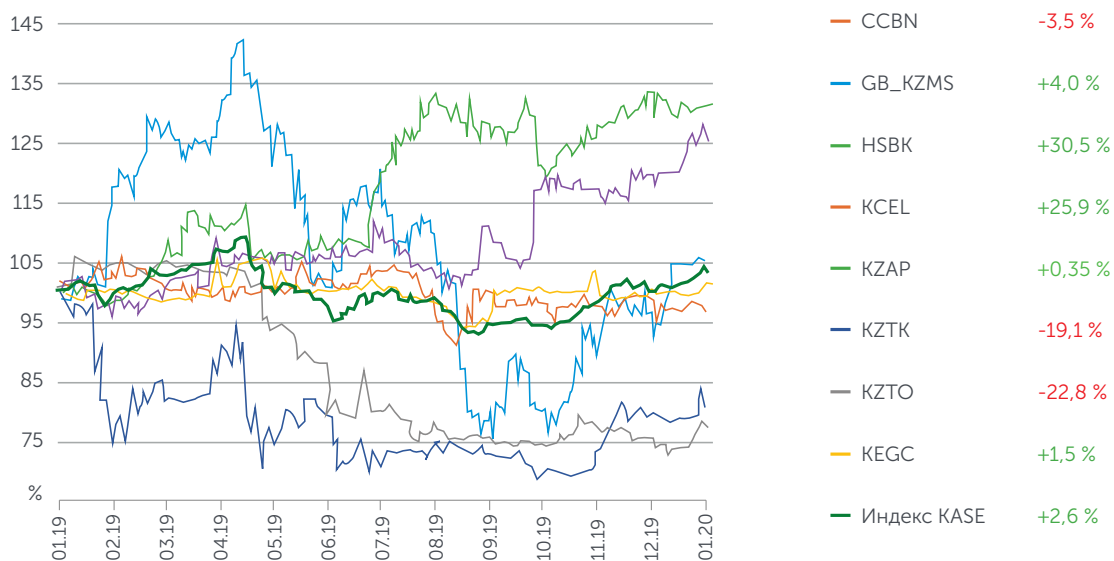
"KEGOC" АҚ акциялары бағасының өсуі 2019 жылы 1,5 % құрады. Бірінші жартыжылдықтың қорытындылары бойынша компания 2018 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда табыстың 48 %-ға, яғни, 191 млрд теңгеге дейін өскенін хабарлады, ал қарастырылып отырған кезеңдегі таза пайда 7 %-ға немесе 29,7 млрд теңгеге дейін төмендеді. Табыстың өсуі негізінен қызметтің жаңа түрінен 52 млрд. теңге түсімге (жүктемені көтеруге қуаттылықтың әзірлігі), сондай-ақ қызметтің басқа салаларында кірістің қалыпты өсуіне байланысты болды.

2019 жылы ең үлкен төмендеу "Қазақтелеком" АҚ (-19,1 %) және "ҚазТрансОйл" АҚ (-22,8 %) акциялары бойынша тіркелді.

7 сурет. 2017-2019 жылдардағы KASE Индексінің қозғалысы, %

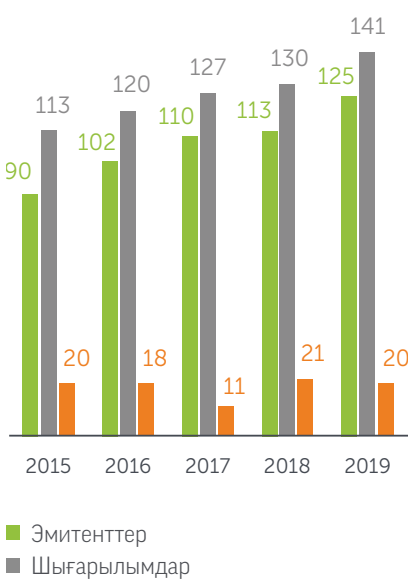
8 сурет. KASE индексінің компоненттерінің баға белгілеулерінің динамикасы, %

Есептік жылы "Қазақтелеком" АҚ ұлттық телекоммуникациялық байланыс операторының жай акцияларының баға белгілеулері бірқатар маңызды корпоративтік жаңалықтардың аясында жоғары құбылмалылыққа ұшырады. Инвесторлар ауқымды капиталды шығындарды, биржалық сауда-саттықтың өсуін және облигациялар түрінде қосымша сыртқы қаржыландыру тартуды ескере отырып, компанияның жағдайына әртүрлі баға берді.

Бағалы қағаздар нарығының капитализациясы 2019 жылы 11,2 % өсіп, 17,2 трлн теңгеге жетті. Көрсеткіштің өзгеруі бірнеше компаниялардың акциялары бойынша осы көрсеткіштің есебіне қосылуы және жекелеген акциялар атауларының бағасы айтарлықтай өсуіне байланысты болды.

9 сурет. Соңғы 5 жылдағы листингтік акциялар санының динамикасы

2019 жылдың қараша айынан бастап акциялар бағасы оң аралық қаржылық есеп берушілік жарияланғаннан кейін қалпына келе бастады. 2019 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айда "Қазақтелеком" АҚ кірісі 2018 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 90 %-ға немесе 298,6 млрд. теңгеге дейін өсті. Табыстың өсуі негізінен ұялы байланыс қызметінен түскен табыстың өсуіне байланысты болды. ҚЕХС таза пайда 26,6 % өсті.

Есептік жылы "ҚазТрансОйл" АҚ акцияларына бірқатар жағымсыз корпоративтік жаңалықтардың шығуына байланысты "аюлар" қысым көрсетті. Нарықтың жағымсыз реакциясының негізгі себебі дивидендтер төлемдерінің мөлшерінің сәйкес келмеуі болды, олар 2019 жылы IPO басталғаннан бері алғаш рет акционерлердің күткен нәтижесімен ұлғайтылмады.

2 382,15
2 375,50 2 378,95

2 377
2 376,28

2 368,58
2 367,60
2 367,00

КОРПОРАТИВТІК ОБЛИГАЦИЯЛАР

2019 жылы KASE корпоративтік облигациялар нарығындағы сауда-саттықтың жалпы көлемі 2018 жылмен салыстырғанда 17,6 % немесе 406,1 млрд теңгеге артып, 2,7 трлн теңгені құрады. Көлемнің өсуі бастапқы және қайталама нарықта байқалды.

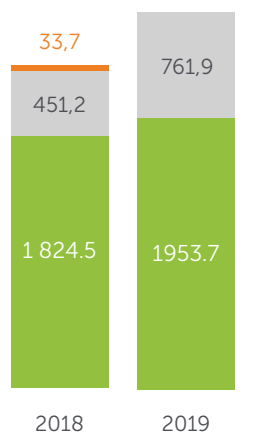
Орташа күндік көлем 11 038,9 млн. теңге деңгейінде болды (қайталама нарықта – 3 097,1 млн.теңге), мәмілелердің орташа күндік саны – 11, бір мәміленің орташа көлемі – 1 004,3 млн.теңге (қайталама нарықта – 325,5 млн. теңге).

Барлығы Биржада 27 эмитенттің 42 облигациясы орналастырылған. Жалпы қаржы тарту көлемі 2 трлн. теңгеге жетіп, 5,1 % немесе 95,5 млрд. теңгеге артты. Нарықтық орналастырулардың мөлшерлемелері жылдық 9-12,0 % аралығында өзгерді.

Корпоративтік облигациялардың бастапқы нарығында инвесторлардың негізгі санаттары бойынша екінші деңгейдегі банктер 18,3 %, брокер-дилерлер – 1,5 %, басқа институционалды инвесторлар – 75,5 %, басқа заңды тұлғалар – 3,7 %, жеке тұлғалар – 0,9 %. Резидент еместердің үлесі 8,9 % құрады.

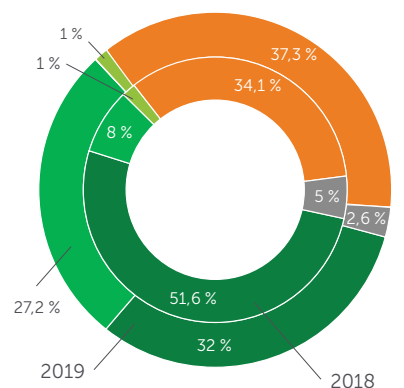
Есептік жылда корпоративтік облигациялардың қайталама нарығындағы сауда-саттық көлемі 68,9 %-ға 761,9 млрд. теңгеге дейін өсті.

10 сурет. Корпоративтік облигациялар нарығындағы сауда-саттықтың көлемі, млрд KZT

- Банктік секторды қолдау бағдарламасы
- Бастапқы нарық
- Қайталама нарық

11 сурет. Корпоративтік облигациялардың қайталама нарығында инвесторлардың негізгі санаттарының үлестері, %

- ЕДБ
- Брокер-дилерлер
- Басқа заңды тұлғалар
- Өзге институционалды инвесторлар
- Жеке тұлғалар

Инвесторлардың негізгі санаттары бойынша жалпы брутто-айналымының ең үлкен үлесін 37,3 % құрайтын ЕДБ алады, екінші орында 32 % қатысу үлесі бар заңды тұлғалар, басқа институционалды инвесторлар – 27,2 %, брокерлер-дилерлер – 2,6 %. Нарықтың осы сегментіндегі жеке тұлғалардың үлесі 1 % құрады. Резидент еместердің қатысуы 1,7 % бағаланды.

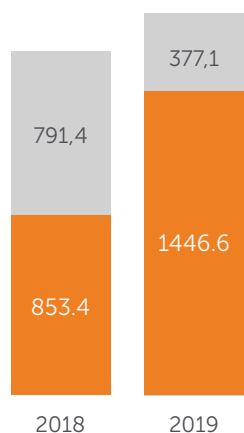
МЕМЛЕКЕТТІК БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР

Биржадағы МБҚ сауда-саттықтарының көлемі 1,8 трлн теңгені құрады және 2018 жылмен салыстырғанда 10,9 % -ға өсті.

Сауда-саттықтың орташа күндік көлемі 7 413,4 млн. теңгені құрады (қайталама нарықта – 1532,8 млн. теңге), мәмілелердің орташа күндік саны – 4, бір мәміленің орташа көлемі 2 056,0 млн. теңгені (қайталама нарықта – 591,0 млн. теңге) құрады.

2019 жылы бастапқы нарықтың көлемі 1,4 трлн теңгеге жетті, бұл 2018 жылдың нәтижесінен 69,5 %-ға артық. Оның ішінде Мемлекеттік және үкіметтік бағдарламаларды жүзеге асыру аясында 14 облыстың және Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының әкімдіктері 108,9 млрд. көлемінде қаржы тартты.

12 сурет. Мемлекеттік бағалы қағаздар нарығындағы сауда-саттықтардың көлемі, млрд KZT

- Бастапқы нарық
- Қайталама нарық

KASE сауда-саттықтарында тартқан Қаржы министрлігінің қарыз көлемі 1,3 трлн. теңгені құрады. Бұл сома 2019 жылға жоспарланған тарту көлеміне сәйкес келді және 2018 жылғы көрсеткіштен 592,3 млрд теңгеге (80 %) жоғары. Қаржы министрлігінің орналастыру аясындағы кірістілік жылғы 8,46 %-9,9 % аралығында өзгерді. Орналастырылған облигациялардың мерзімі екі жылдан 20 жылға дейін.

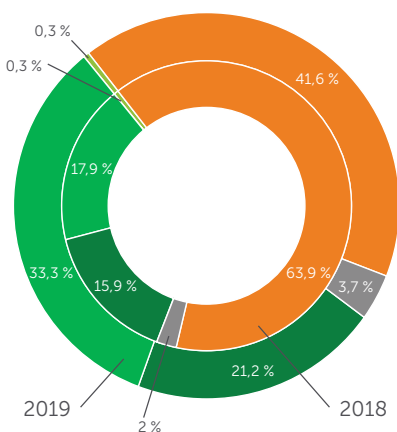
Бастапқы нарықтағы инвесторлардың негізгі санаттары бойынша екінші деңгейдегі банктердің үлесі 0,6 %, басқа институционалды инвесторлардың үлесі – 91,4 %, басқа заңды тұлғалардың үлесі 8 % құрады.

Қайталама нарықтағы сауда-саттықтың көлемі 52,4 %-ға немесе 414,3 млрд. теңгеге азайып, 377,1 млрд. теңгені құрады. Ұлттық Банктің нотталарымен қайталама нарықтағы сауда-саттық үлесі жалпы сауда айналымының 89 % құрады, бұл 2018 жылғы 85,5 %-ды құрады, бұл ретте айналыстағы ноталардың көлемі біршама азайып, 3,4 трлн теңгені құрады.

2019 жылдың қыркүйегінен бастап шетелдік МБҚ – Украина Қаржы министрлігінің, Түрік Республикасының және Оман Сұлтанатының облигациялары Биржаның ресми тізіміне енгізілді. Аталмыш облигациялармен жасалған мәмілелердің көлемі 686,9 млн. теңгені құрады, 81 мәміле жасалды.

Қайталама нарықтағы инвесторлардың негізгі санаттары бойынша екінші деңгейдегі банктердің үлесі – 41,6 %, брокер-дилерлер – 3,7 %, басқа институционалды инвесторлар – 33,3 %, басқа заңды тұлғалар – 21,2 %, жеке тұлғалардың үлесі 0,3 % құрады. Резидент еместердің қатысуы 0,1 % бағаланады.

13 сурет. Мемлекеттік бағалы қағаздар нарығындағы инвесторлардың негізгі санаттарының үлестері, %

- ЕДБ
- Брокер-дилерлер
- Басқа заңды тұлғалар
- Өзге институционалды инвесторлар
- Жеке тұлғалар

Есептік жылдың аяғында KASE сауда-саттық тізімдерінде бес халықаралық қаржы ұйымдарының: Азия Даму Банкі, Еуразиялық даму банкі, Еуропалық қайта құру және даму банкінің, Еуропалық инвестициялық банктің, Халықаралық қаржы корпорациясының 30 облигациялар шығарылымы болды.

2019 жылы сауда-саттық көлемі 540,2 млрд теңгені құрады, бұл 2018 жылдың нәтижесінен 5,3 есе артық.

2 382,15
2 375,50 2 376,95

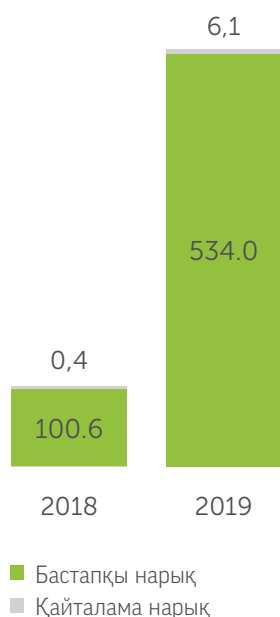
2 377
2 376,28

2 368,58
2 367,60 2 367,60

Бастапқы нарықтағы сауда-саттықтың көлемі 534,0 млрд. теңгеге жетті. Бір жыл ішінде Азия Даму Банкі 45,9 млрд. теңге қаржы тартып, жеті жылдық және екі жылдық облигациялар орналастырды, орнатылған маржасын инфляция деңгейінен жылдық 1,3%, 1% және 1,5% үстем. Халықаралық қаржы корпорациясы екі жылдық халықаралық облигациялардың екі шығарылымын жылдық 8,95% және 9,5%-бен орналастырып, жазылым арқылы 32,4 млрд. теңге қаржы тартты. Еуразиялық даму банкі үш, бес жылдық және үш айлық дисконттық облигацияларын тиісінше жылдық 9,7%, 9,5% және 9,2032%-бен орналастыру арқылы 79,8 млрд. теңге қаржы тартты. Еуропалық қайта құру және даму банкі жылдық 1,0-1,5% маржамен бес, алты, жеті, сегіз жылдық халықаралық облигацияларды жазылу арқылы орналастырып, 376,0 млрд. теңге көлемінде қаржы тартты.

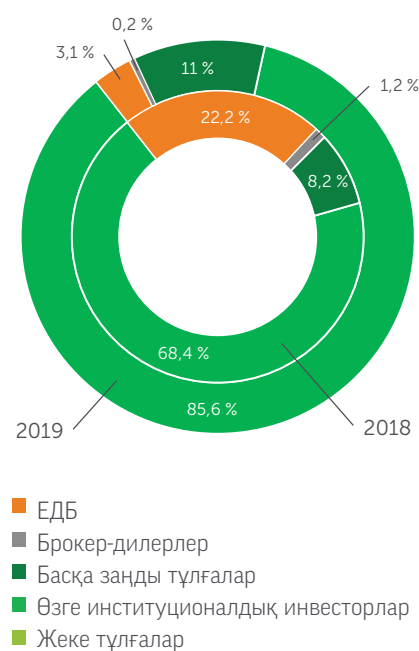
Қайталама нарықтағы сауда-саттық көлемі 6,1 млрд. теңгені құрады, Еуразиялық даму банкінің облигацияларымен және 3 IFC облигацияларымен барлығы 16 мәміле жасалды.

14 сурет. ХҚҰ облигациялары нарығындағы сауда-саттық көлемі, млрд KZ

Жалпы алғанда, нарықтың осы секторында инвесторлардың негізгі санаттары бойынша екінші деңгейдегі банктердің шоттарының үлесі 3,1%, брокерлік-дилерлер – 0,2%, басқа институционалды инвесторлар – 85,6%, өзге заңды тұлғалар – 11,0% болды. Нарықтың осы сегментіндегі жеке тұлғалардың үлесі 0,1% төмен болды.

15 сурет. ХҚҰ облигацияларының сауда-саттықтарының жалпы брутто-айналымындағы инвесторлардың негізгі санаттарының үлестері, %

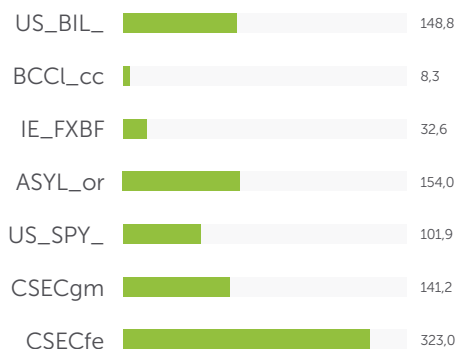

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚОРЛАРДЫҢ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАРЫ

2019 жылдың соңында инвестициялық қорлардың бағалы қағаздары секторында 8 компания басқаратын 11 құрал болды.

2019 жылдың ішінде KASE ресми тізіміне 3 акциялар шығарылымы және бір ETF кірді: "Фридом Финанс" АҚ басқаруындағы "GoodWill" ИҮИҚ үлеспұлдары, "First Heartland Jysan Invest" АҚ басқаратын "Өтімді" ИҮИҚ және "Пайыздық" ИҮИҚ үлеспұлдары және SPDR Series Trust (АҚШ) шығарған US78468R6633 SPDR Bloomberg Barclays 1-3 Month T-Bill ETF акциялары.

16 сурет. Қаржы құралдары бойынша инвестициялық қорлардың бағалы қағаздары нарығындағы смәмілелердің көлемі, млн KZT

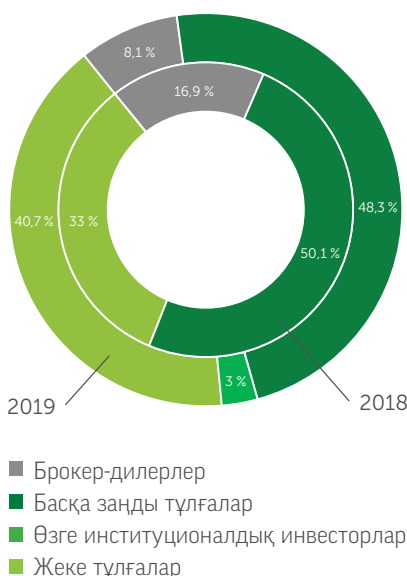

Есептік жылда сауда-саттықтың көлемі 909,9 млн.теңгені құрады, бұл 2018 жылдың нәтижесінен 21 есе артық.

Көлемі бойынша көшбасшылар "Сентрас Секьюритиз" АҚ басқаратын CSECfe үлеспұлдары болды, олармен 323,0 млн. теңге сомасына 56 мәміле жасалды, "Фридом Финанс" АҚ басқаруындағы ASYL_or үлеспұлдары екінші орында, көшбасшылар үштігін SPDR Bloomberg Barclays 1-3 Month T-Bill ETF акциялары бекітті.

Инвесторлардың негізгі санаттары тұрғысынан жалпы көлемнің 40,7% жеке тұлғаларға, 8,1% брокер-дилерлерге, 3% басқа институционалды инвесторларға, 48,3% басқа заңды тұлғаларға тиесілі.

17 сурет. Инвестициялық қорлардың бағалы қағаздары сауда-саттықтарының жалпы брутто-айналымындағы инвесторлардың негізгі санаттарының үлестері, %

АҚША НАРЫҒЫ

Ақша нарығындағы сауда-саттықтың жалпы көлемі өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 7,1% немесе 7,8 трлн теңгеге төмендеп, 101,7 трлн теңгеге жетті.

РЕПО ОПЕРАЦИЯЛАРЫ

2019 жылы репо операцияларының жалпы көлемі 72,7 трлн теңгені құрады, бұл 2018 жылғы көлемнен 3,1 трлн теңгеге немесе 4,2%-ға кем. Репо операцияларының 97%-дан астамы мемлекеттік бағалы қағаздар қоржынымен жасалған автоматты репо операциялары болды.

Репо операцияларының орташа күндік көлемі 295,6 млрд. теңгені құрады.

KASE сауда-саттық жүйесінде орталық контрагенттің (ОК) қызметтері іске қосылуына байланысты, ОК-пен автоматты репо операциялары және ОК-пен тікелей репо операциялары пайда болды. Желтоқсан айында аталған операциялардың көлемі тиісінше 12,1 млрд және 3,3 млрд теңгені құрады.

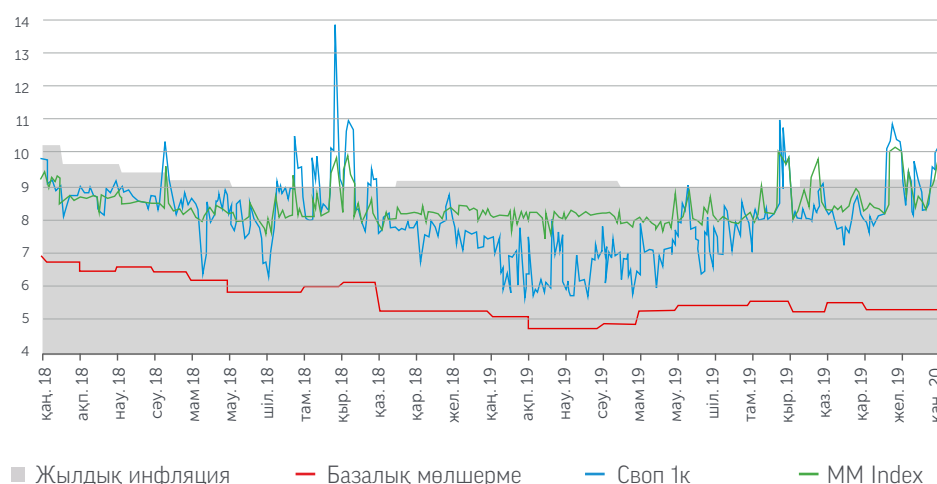
Ақша нарығының индикаторы TONIA алғашқы бес айда салыстырмалы түрде тұрақты болды, TONIA орташа мәні 8,19 % құрады, келесі айларда құбылмалылықтың амплитудасы жоғарылап, маусым-желтоқсан аралығындағы TONIA орташа мәні 8,6 % құрады. TONIA бір жылдағы орташа көрсеткіші жылдық 8,43 % құрады.

TWINA ақша индикаторы TONIA құбылмалылығының нысанын қайталады, бірақ тербелістердің амплитудасы аз болса, 2019 жылдың 12 айында оның орташа мәні жылдық 8,55 % құрады.

18 сурет. Репо операциялары нарығындағы сауда-саттықтардың көлемі, трлн KZ

19 сурет. Қазақстандағы инфляция және пайыздық мөлшелемелер, жылдық %

20 сурет. Валюталық своп нарығындағы сауда-саттықтардың көлемі, трлн KZ

ВАЛЮТАЛЫҚ СВОП ОПЕРАЦИЯЛАРЫ

Валюталық своп операцияларының жалпы көлемі 2018 жылдағы 33,6 трлн теңгеден 2019 жылы 29 трлн теңгеге дейін немесе 13,9 % -ға азайды.

2019 жылы валюталық своп операцияларының орташа айлық көлемі 2 426,5 млрд. теңгені құрады.

АҚШ доллары/қазақстандық теңге валюталық жұбымен жасалған операциялардың үлесі валюталық своп операцияларының жалпы көлемінде 99,9 % құрайды.

2019 жылы алғаш рет еуро/теңге валюталық жұбымен валюталық своп операциялары жасалды, олардың жалпы көлемі 128 млн. теңгені құрады. Рубль/теңге валюталық жұбымен жасалған операциялар көлемі 2018 жылғы 219,5 млн. теңгеден 20,5 %-ға төмендеп, 179,5 млн. теңгені құрады.

2019 жылы АҚШ доллары бойынша валюталық своп операциясының мөлшерлемесі жыл барысында максималды мәні USDKZT_1D бойынша жылдық 11 % және USDKZT_2D жылдық 10,19 % деңгейіне жетті.

2019 жылы Биржада бір жылға дейінгі валюталық своп операцияларын жасасу үшін арналған қаржы құралдары енгізілді, бұл нарықтың дамуындағы айтарлықтай прогресс болды. Жаңа құралдар валюталық тәуекелді хеджерлеу және валюталық жайғасымды басқару үшін үлкен мүмкіндіктер береді.

ШЕТЕЛ ВАЛЮТАЛАРЫНЫҢ НАРЫҒЫ

Валюта нарығындағы сауда-саттық көлемі 11,1 трлн теңгені құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 17,1 % немесе 2,3 трлн теңгеге төмен. Жыл басынан бері биржаның 33 мүшесі валюталық нарықтағы сауда-саттыққа қатысты. Сауда-саттықтың орташа күндік көлемі 45,3 млрд. теңгені құрады, мәмілелердің орташа күндік саны – 324, бір мәміленің орташа көлемі 139,9 млн. теңге болды.

2019 жылы бағамның құбылмалылығы тоқтатылды. Биржалық нарықта сәуірден бастап теңгенің АҚШ долларына сұранысы мен ұсынысының бағамының спрэді 2019 жылдың бірінші тоқсанындағы 0-1,0 теңгемен салыстырғанда 0-0,4 теңге аралығында шоғырланды. ҚРҰБ ресми сайтының мәліметтері бойынша, реттеуші 2019 жылы ішкі валюта нарығында интервенцияларды жүзеге асырған жоқ.

21 сурет. Шетел валюталары нарығындағы сауда-саттықтардың көлемі

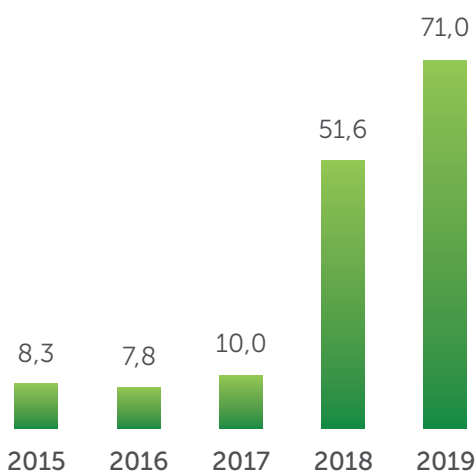

■ USD ■ CNY
■ RUB ■ EUR

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ НӘТИЖЕЛЕР

АКТИВТЕР

22 сурет. Активтердің 5 жылдағы динамикасы, млрд теңге

2019 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Биржаның активтері² өткен жылмен салыстырғанда 37,7 % (19 457,3 млн. теңге) артып, 71 041,1 млн. теңгені құрады.

Активтердің едәуір өсуі 2018 жылдан бастап Биржаның орталық контрагент ретінде қызмет етуіне және 2019 жылдың 03 желтоқсанынан бастап қор нарығындағы бірқатар бағалы қағаздар бойынша қызметінің кеңеюіне байланысты болды. Жылдың қорытындылары бойынша Биржаның орталық контрагент ретіндегі активтері 961,9 млн. теңгені, қор нарығында (кері репо операциялары бойынша) 25 321,7 млн. теңгені құрады.

Ақша және оның баламалары 20261,9 млн. теңгені құрады, амортизацияланған құны бойынша есептелген қаржылық активтер 18 770,5 млн. теңгені құрады және негізінен клирингтік қатысушылардың кепілдік жарналары мен маржалық қамтуларының есебінен құрылды.

МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ

Биржаның міндеттемелерінің жалпы сомасы 16 969,1 млн. теңгеге артып, 59 641,0 млн. теңгені құрады, оның 55,1 % (32 857,0 млн. теңге) клирингтік қатысушылардың қаражаты (кепілдік жарналар мен маржалық қамту), 42,5 % (25 321,7 млн. теңге) Орталық контрагенттің қор нарығындағы репо операциялары бойынша міндеттемелерін құрайды және 1,6 % (961,9 млн. теңге) Орталық контрагенттің валюта нарығындағы міндеттемелері болып табылады.

Биржаның меншікті капиталы есептік жылда бөлінбеген пайдада көрсетілген таза кіріс есебінен 27,9 % -ға (2 488,2 млн. теңгеге) 11 400,1 млн. теңгеге дейін өсті. Пассивтер құрылымындағы меншікті капиталдың үлесі 16,0 % құрады.

Биржаның жарғылық капиталының мөлшері 12,5 % -ға (295,5 млн.теңге) өсті және 2019 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Стратегиялық ынтымақтастық туралы келісімді іске асыру аясында KASE акцияларын Мәскеу биржасына сату жөніндегі мәміле нәтижесінде 2661,8 млн. теңгені құрады.

Клирингтік сақтық қорлар 2018 жылғы деңгейде қалып, 1 750 млн. теңгені құрады.

Негізгі құралдарды қайта бағалау резервтері қайта бағалау сомасының амортизациясы есебінен 0,4 млн. теңгеге төмендеп, 179,5 млн. теңгені құрады.

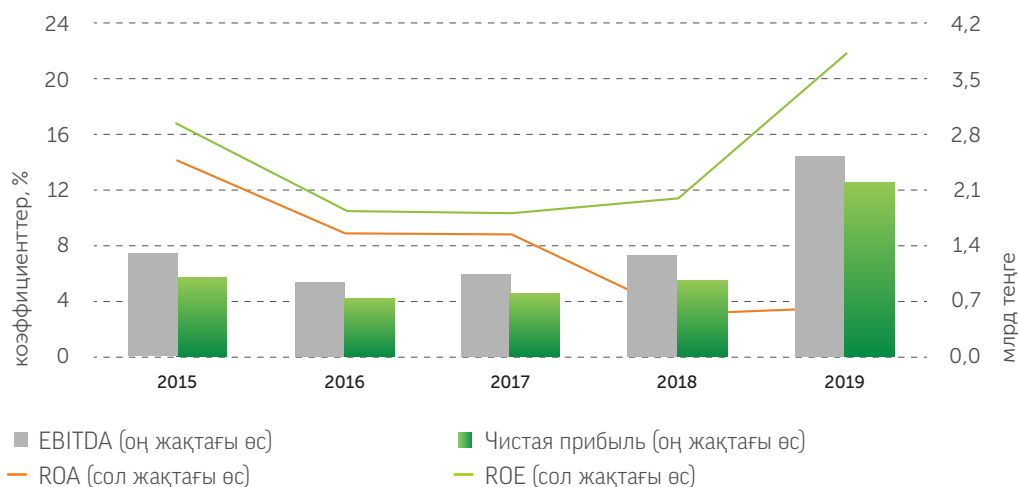
2 382,15
2 375,50 2 376,95

2 377
2 376,28

2 368,58

² 2019 жылға KASE тобының аудиттелген шоғырландырылған қаржылық есеп берушілігіне сәйкес

23 сурет. Рентабельділіктің негізгі көрсеткіштері

КІРІСТЕР

2019 жылдың қорытындылары бойынша Биржаның кірісі 4 284,5 млн. теңгені құрады, бұл алдыңғы жылмен салыстырғанда 1203,6 млн.теңгеге немесе 39,1% жоғары. Қызметтер мен комиссиялар бойынша кірістер 2474,9 млн. теңгені құрап, 114,1 млн. теңгеге немесе 4,8% өсті. Пайыздық кірістер 1 035,3 млн. теңгеге немесе 154,1% -ға өсіп, 1 706,9 млн. теңгені құрады, соның ішінде клирингілік қатысушылардың Биржаның кепілдік немесе сақтық қорларына аударылған ақшаларын, маржалық жарналары мен ақшаларын инвестициялаудан түскен кірістер 958,7 млн. теңгені құрады. Пайыздық кірістің өсуі инвестицияланған қаражаттың ұлғаюына байланысты болды.

Биржаның пайыздық кірісі Биржаның орталық контрагент функцияларын жүзеге асыру аясында 31,3 млн. теңге сомасына кері репо операциялары бойынша сыйақы алуға байланысты кірістерді көрсетеді.

Биржаның қызметтері бойынша кірісінің құрылымындағы ең үлкен үлес комиссиялық алымдарға (41,0%), листингілік алымдарға (29,4%) және мүшелік жарналарға (10,5%) келеді. Мүшелік жарналардан түсетін кірістер 2018 жылмен салыстырғанда 81,4 млн. теңгеге немесе 23,9% -ға төмендеп, 259,1 млн. теңгені құрады, бұл 2018-2019 жж. Банктөндірінің бірігуіне және нәтижесінде

"валюта" және "қор" санаттары бойынша Биржа мүшелерінің санының азаюына байланысты болды.

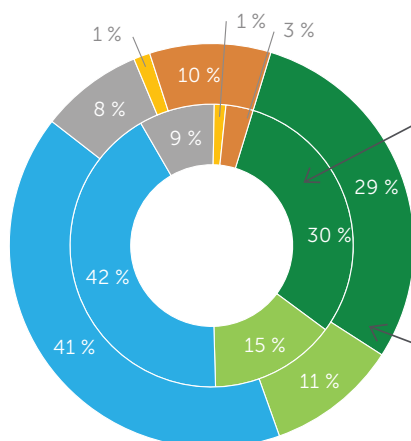
Биржаның листингілік алымдары 2019 жылы 8,9 млн. теңгеге немесе 1,2%-ға өсіп, 727,1 млн. теңге деңгейіне жетті. Бұл өсім бағалы қағаздар шығарылымы көлемінің ұлғаюы және Биржаның капиталдандыруының артуымен байланысты.

Биржаның комиссиялық алымдары 20,1 млн. теңгеге немесе 2,0% артып, 1 013,8 млн. теңгені құрады. Көрсетілген өсу мемлекеттік бағалы қағаздармен және мемлекеттік бағалы қағаздармен операциялардың қарқындауымен және ХҚҰ-ның қарыз нарығына шығумен байланысты.

Биржаның клирингілік алымдары 166,2 млн. теңгеге немесе 3,2 еседен астамға өсіп, 239,6 млн.теңгені құрады, бұл биржаның орталық контрагент функциясын атқаруы және 2018 жылдың соңында валюта нарығында клирингілік алымдардың пайда болуымен байланысты.

Ақпараттық қызметтерді көрсетуден түскен кіріс 2019 жылы 0,9 млн. теңгеге немесе 0,5% -ға төмендеді және 202,9 млн. теңгені құрады. Бұл төмендеу биржалық ақпарат алушылар санының азаюымен байланысты.

24 сурет. Негізгі қызметтер бойынша кірістің құрылымы

2018 жылы қызметтер мен комиссиялардан түскен кіріс: 2,4 млрд теңге

- Листингілік алымдар
- Мүшелік жарналар
- Комиссиялық алымдар
- Ақпараттық қызметтерден түскен кіріс
- Қашықтан кіру қызметін көрсеткеннен түскен кіріс
- Клирингілік алымдар

2019 жылы қызметтер мен комиссиялардан түскен кіріс: 2,5 млрд теңге

ШЫҒЫНДАР

Жыл қорытындылары бойынша биржаның шығындары 1 870,0 млн. теңгені құрады және алдыңғы жылмен салыстырғанда 68,6 млн. теңгеге немесе 3,5 %-ға азайды. Бұл төмендеу негізінен қызметкерлер шығындарының, маркетингілік шығыстардың және тиісті салықтардың төмендеуіне байланысты.

Биржаның 31,3 млн. теңге сомасындағы шығыстары Биржаның орталық контрагент функциялары аясында репо операциялары бойынша сыйақы төлеуге байланысты шығыстарды көрсетеді.

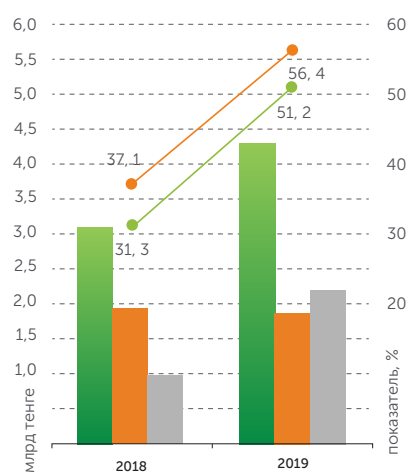
Биржаның шығындар құрылымындағы ең үлкен үлесті кадрлық шығындар (63,2 %) және тозу мен амортизация (6,7 %) алады.

БИРЖАНЫҢ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

2019 жылдың қорытындысы бойынша биржаның таза пайдасы 2 192,7 млн. теңгені құрады, бұл өткен жылдың нәтижесінен 127,1 % жоғары. EBITDA 99,2 %-ға артып, 2,539,0 млн. теңгені құрады. Биржаның операциялық кірісі 39,1 % өсті, бұл ретте операциялық шығыстар 3,5 % төмендеді, операциялық маржа³ алдыңғы жылдағы 37,1 %-бен салыстырғанда 2019 жылы 56,4 % дейін өсті. Таза пайданың маржасы⁴ бір жыл бұрынғы көрсеткіші – 31,3 %-бен салыстырғанда 2019 жылы 51,2 %-ға өсті. Капиталдың рентабельділігі (ROE)

2019 жылы 11,4 %-дан 21,6 % -ға дейін өсті. Активтердің рентабельділігі (ROA) таза пайданың едәуір өсуі нәтижесінде 3,1 % -дан 3,6 % -ға дейін өсті.

25. Операциялық қызметтің негізгі көрсеткіштері

- Операциялық кірістер (сол жақтағы өс)
- Операциялық шығыстар (сол жақтағы өс)
- Таза пайда (сол жақтағы өс)
- Операциялық маржа (оң жақтағы өс)
- Таза пайданың маржасы (оң жақтағы өс)

³ Кірістің салық салғанға дейін операциялық кірістерге қатынасы

⁴ Таза пайданың операциялық кірістерге қатынасы

